

Opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöinti- toimistoille

Katariina Kempe

Tekijä Katariina Kempe	Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2011
Raportin nimi Opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöinti-toimistoille	Sivu- ja liitesivumäärä 24 + 20
Ohjaaja Kirsti Suvanto	
<p>1.7.2014 astui voimaan rakennusalaan koskeva tiedonantovelvollisuus. Velvollisuus koskettaa yrityksiä ja yhteisöjä sekä kotitalouksia. Tili- ja isännöintitoimistojen työntekijöiden vastuulle voi kuulua tiedonantovelvollisuuden vaatimien ilmoitusten lähettäminen asiakkaidensa puolesta. Rakennusalaan koskevasta tiedonantovelvollisuudesta on ollut melko paljon puhetta, mutta silti velvollisuuksista ei välttämättä olla täysin tietoisia. Tässä opinnäytetyössä laaditaan opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoissa työskenteleville henkilöille.</p> <p>Opinnäytetyö on tyypiltään produktiivinen ja sen tuotoksena syntyi opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille. Toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena on luoda opas, joka olisi selkeämpi kuin Verohallinnon ohjeet ja jonka avulla tili- ja isännöintitoimistoissa työskentelevät henkilöt osaisivat tehdä rakennusalan tiedonantovelvollisuuden vaatimia ilmoituksia asiakkaidensa puolesta.</p> <p>Tietoperusta koostuu suurimmaksi osaksi Verohallinnon ohjeista ja taloushallintoon liittyvästä kirjallisuudesta. Tietoperustan pohjalta syntyy varsinainen tuotos, eli opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille.</p> <p>Työssä kerrotaan ensin harmaasta taloudesta ja sen torjuntatoimenpiteistä. Tämän jälkeen työ etenee tietoperustan kautta tuotoksen laatimiseen ja pohdintaan. Varsinainen tuotos, eli opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille, on työn liitteenä.</p>	
Asiasanat Rakennusala, rakennuttajat, harmaa talous, rakennustyöt, opas http://vesa.lib.helsinki.fi/ysa/ .	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoite ja raja	2
1.2	Opinnäytetyön asemointi	2
2	Harmaan talouden ehkäiseminen rakennusallalla	3
2.1	Käännetty arvonlisäverovelvollisuus.....	3
2.1.1	Kriteerit käännetyn arvonlisäveron käyttämiseen	3
2.1.2	Käännetyn arvonlisäveron soveltamisalat	4
2.2	Veronumeromenettely	4
3	Rakennusalan tiedonantovelvollisuus.....	6
3.1	Urakkatiedot.....	6
3.1.1	Urakkatiedoista tiedonantovelvolliset	6
3.1.2	Työt, joista urakkatiedot tulee antaa	7
3.1.3	Urakkatietojen ilmoittamisen alaraja	7
3.1.4	Annettavat urakkatiedot	8
3.2	Työntekijätiedot.....	11
3.2.1	Työntekijätietojen tiedonantovelvollisuuden määräytyminen	11
3.2.2	Annettavat työntekijätiedot.....	13
3.3	Kotitalous rakennuttajana	15
3.4	Urakka- tai työntekijätietojen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti.....	16
4	Oppaan laatiminen.....	18
4.1	Lähtötilanne	18
4.2	Oppaan toteutus	19
5	Pohdinta	21
5.1	Tavoitteiden saavuttaminen	21
5.2	Itsearviointi	22
	Lähteet.....	23
	Liitteet.....	25

1 Johdanto

Harmaa talous tuo usein mieleen kaupan käynnin ilman kuittia tai piraattituotteiden oston. Harmaa talous on kuitenkin paljon muutakin. Virallisesti harmaa talous on määriteltä laissa harmaan talouden selvitysyksiköstä 21.12.2010/1207. Lain mukaan harmaalla taloudella tarkoitetaan ” sellaista toimintaa, josta aiheutuvia lakisääteisiä velvoitteita laiminlyödään verojen, lakisääteisten eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksujen taikka tullin perimien maksujen suorittamisen välttämiseksi tai perusteettoman palautuksen saamiseksi”. Laajemmin harmaa talous voidaan määritellä sinänsä ihan lailliseksi taloudelliseksi toiminnaksi, mutta joko toiminta tai sen tulot salataan viranomaisilta verojen ja maksujen välttämiseksi. (Laki harmaan talouden selvitysyksiköstä 21.12.2010/1207; Verohallinto 2011.)

Harmaa talous nostaa hintoja ja elinkustannuksia. Lisäksi harmaa talous kuormittaa yhteiskuntaa. Kun osa kansalaisista ja yrityksistä jättää veroja ja muita maksuja maksamatta, täytyy muiden maksaa enemmän. Harmaan talouden takia menetetyt verotulot ovat poissa esimerkiksi teiden kunnossapidosta. Harmaasta taloudesta puhuttaessa on tärkeää erottaa laiton talous, joka on jo lähtökohtaisesti rikollista toimintaa kuten esimerkiksi huumekauppa. (Verohallinto 2011.)

Harmaan talouden torjunnan tehostaminen on Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan kirjattu kärkihanke. Hankkeen tavoitteena on torjua harmaata taloutta monipuolisilla keinoilla ja eri viranomaisten yhteistyöllä. Harmaan talouden torjunnan tehostamisella on arvioitu saavutettavan 300- 400 miljoonan euron vuosittaisia lisäyksiä veroja sosiaalivakuutusmaksuihin. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan tilaaman vuonna 2010 valmistuneen harmaan talouden tutkimuksen mukaan harmaan talouden määrä Suomessa olisi 10 - 14 miljardia euroa vuonna 2008, mikä on 5,5 – 7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Vahinkoina luvut vastaavat 4- 6 miljardin vuotuisia veroja ja maksuja, jotka jäävät saamatta. (Valtioneuvoston kanslia 2011; Verohallinto 2011.)

Jo ennen Kataisen hallitusta astui voimaan rakennusalan käänteinen arvonlisävero, jonka tarkoituksena on torjua harmaata taloutta rakennusosalalla. Ensimmäinen Kataisen

hallituksen konkreettinen toimenpide harmaan talouden torjumisen tehostamiseksi rakennusosalalla oli veronumeromenettely, joka astui voimaan joulukuussa 2011. Veronumeromenettelyn ei kuitenkaan pelkästään uskottu riittävän harmaan talouden torjumi- seen rakennusosalalla, minkä vuoksi heinäkuussa 2014 otettiin käyttöön työntekijöitä ja rakennusurakoita koskeva tiedonantovelvollisuus. (Verohallinto 2014.)

1.1 Opinnäytetyön tavoite ja raja

Tämä opinnäytetyö on tyypiltään toiminnallinen ja sen tavoitteena on laatia opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille. Idean opinnäytetyöhön sain ryhmämme tapaamisessa toiselta opiskelijalta. En itse silloin vielä ollut edes tietoinen rakennusala

koskevasta tiedonantovelvollisuudesta. Kuullessani siitä kuitenkin kiinnostuin asiasta välittömästi. Työn alkuvaiheessa raja

us oli vielä puutteellinen ja työstä meinasi tulla liian yleisluontoinen. Ohjaajani kanssa keksimme, että työn voisi tehdä niin, että siitä on hyötyä minulle ja työkavereilleni tilitoimistossa. Näin syntyi opinnäytetyön raja

us eli opinnäytetyön suuntaaminen tili- ja isännöintitoimistoissa työskenteleville henkilöille, jotka työssään tekevät asiakkaiden puolesta rakennusalan tiedonantovelvollisuuden vaatimia ilmoituksia.

1.2 Opinnäytetyön asemointi

Työn tavoitteena on tuottaa opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille, joten opinnäytetyö on toiminnallinen. Opinnäytetyö on toteutettu kirjoittamalla ensin tietoperusta rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta opinnäytetyöhön. Tämän jälkeen opinnäytetyön tuotos, eli opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta, on koostettu tietoperustan sisältämien tietojen pohjalta.

Opinnäytetyön viitekehyksenä toimivat suurimmaksi osaksi Verohallinnon internetsivut, sillä sivuilla on paljon tietoa rakentamiseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta. Verohallinnon internetsivuja voidaan myös viranomaissivuin

pitää luotettavana lähteenä.

2 Harmaan talouden ehkäiseminen rakennusallalla

Rakennusala on harmaalle taloudelle otollinen ympäristö, sillä alalla tehdään töitä paljon eri paikoissa ja välillä melko lyhyitäkin aikoja monen eri työntekijän toimesta. Urakoilla voi olla todella monia aliurakoitsijoita, jolloin todellisuudessa vastuussa olevat henkilöt voivat jäädä pimentoon. Tyypillisimpiä harmaan talouden ilmenemismuotoja rakennusallalla ovat työskentely ilman verokorttia ja urakoiden teko ilman kuittia. Näillä keinoilla yritykset välttävät verojen ja muiden veroluonteisten maksujen maksua ja salaavat tulojaan. (Musta tulevaisuus 2014.)

2.1 Käännetty arvonlisäverovelvollisuus

Rakennusallalla ilmenevää harmaata taloutta on jo aiemmin yritetty kitkeä rakennusallalla käytettävällä käänteisellä arvonlisäverovelvollisuudella, jossa normaalista menettelystä poiketen arvonlisäveron valtiolle tilittää palvelun ostaja, eikä myyjä. Rakennusallan käänteinen arvonlisäverovelvollisuus on ollut käytössä vuoden 2011 huhtikuusta lähtien. (Verohallinto 2012a.)

2.1.1 Kriteerit käännetyin arvonlisäveron käyttämiseen

Jotta käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta käytettäisiin, tulee ostajan olla elinkeinonharjoittaja ja muutoin kuin satunnaisesti myydä rakentamispalveluita. Myyjän tehtävänä on ottaa selvää, täytyvätkö nämä edellytykset. Usein on kyseessä tilanne, jossa aliurakoitsija myy rakentamispalvelun pääurakoitsijalle ja laskuttaa pääurakoitsijaa arvonlisäverottomalla laskulla. Aliurakoitsija voi myös myydä rakentamispalvelun toiselle aliurakoitsijalle. Tässäkin tapauksessa on kyse arvonlisäverottomasta myynnistä. (Tomperi 2013, 257.)

Käännettyä arvonlisäveroa ei sovelleta yksityisen henkilön tilaamiin rakentamispalveluihin, eikä yritysten, jotka myyvät korkeintaan satunnaisesti rakentamispalveluita. Näin ollen esimerkiksi omakotitalon putkiremontin laskuttaa putkiurakoitsija arvonlisäverollisena ja tilittää veron myynnistään. Samoin esimerkiksi asunto-osakeyhtiön ikkunaremontin laskuttaa remontin tekevä yritys arvonlisäverollisena. (Tomperi 2013, 260.)

2.1.2 Käännetyn arvonlisäveron soveltamisalat

Käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta sovelletaan arvonlisäverolaissa 31 §: 3 momentissa määriteltyihin rakentamispalveluihin, joita ovat rakennus-, perusparannus-, laajennus- ja korjaustyöt, jotka kohdistuvat kiinteistöön ja lisäksi näiden yhteydessä suoritettu tavaran luovutus. Tulee myös muistaa, että rakennustyö ei ole vain talonrakentamista vaan rakennustyötä ovat myös maa- ja vesirakentaminen. Käänteistä arvonlisäverovelvollisuutta sovelletaan kiinteisiin rakennuksiin ja rakennelmiin kuten sillat ja sähköverkostot. Kiinteistöön kuulumattomiin kohteisiin, esimerkiksi rakennustelineisiin, ei käänteistä arvonlisäverovelvollisuutta käytetä. Myös suunnittelu- ja valvontatehtävät, pelkän rakennuskoneen vuokraus tai kiinteistönhoitopalvelut ovat käännetyn verovelvollisuuden ulkopuolella. (Tomperi 2013, 258.)

2.2 Veronumeromenettely

Joulukuussa 2011 säädettiin laki veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä 9.12.2011/1231, jonka tarkoituksena on tehostaa harmaan talouden torjuntaa. Veronumeron avulla on pyritty varmistumaan siitä, että kaikki rakennusallalla työskentelevät henkilöt ovat verohallinnon rekisterissä ennen töiden alkua. Veronumerorekisterin avulla Verohallinto voi valvoa työntekijän ja – antajan verovelvollisuuksien täyttymistä. Lisäksi veronumeromenettelystä on apua henkilötietojen oikeellisuuden valvonnassa. (Laki veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä 9.12.2011/1231.)

Veronumero on 12- merkinen numerosarja, joka on jokaisella ihmisellä erilainen. Veronumerosta ei ole mahdollista päätellä henkilön syntymäaikaa, ikää tai sukupuolta. Veronumero pysyy samana, vaikka henkilö vaihtaisi työnantajaa tai työn suorittamispaikkaa. Veronumeron saadakseen henkilöllä tulee olla suomalainen henkilötunnus, jonka suomalaiset saavat automaattisesti. Verohallinto on antanut veronumeron kaikille henkilöille, jotka ovat olleet merkittynä Verohallinnon asiakastietokantaan marraskuussa 2011. Vuoden 2012 kesäkuusta lähtien Verohallinto on antanut veronumeron uusille asiakastietokantaan merkityille henkilöille, joilla on suomalainen henkilötunnus. (Verohallinto 2012b.)

Koska veronumeron saaminen edellyttää suomalaista henkilötunnusta, tulee ulkomalaisen henkilön itse hakea henkilötietojen merkitsemistä väestötietojärjestelmään. Kun tiedot on merkitty järjestelmään, saa ulkomaalainen henkilö suomalaisen henkilötunnuksen ja sen jälkeen veronumeron. Pelkkä veronumero ei kuitenkaan vielä ole riittävästi, vaan veronumeron saamisen jälkeen pitää henkilön pyytää tietojensa merkitsemistä veronumerorekisteriin. (Verohallinto 2012b.)

Veronumero merkitään henkilön yksilöivään kuvalliseen tunnisteeseen, joka on ollut pakollinen rakennustyömaalla työskentelevällä henkilöllä vuodesta 2006. Kuvallista tunnistetta on käytettävä henkilön työskennellessä yhteisellä rakennustyömaalla. Yhteisestä rakennustyömaasta on kyse silloin, kun työmaalla toimii samanaikaisesti tai peräkkäin useampi kuin yksi itsenäinen työnsuorittaja tai työnantaja. (Verohallinto 2012b.)

3 Rakennusalan tiedonantovelvollisuus

Tässä luvussa käsitellään 1.7.2014 voimaantullutta rakentamiseen liittyvää tiedonantovelvollisuutta. Tiedonantovelvollisuus on jatkoa rakennusalan harmaan talouden torjunnan tehostamistoimenpiteisiin, käännettyyn arvonlisäverovelvollisuuteen ja veronumeromenettelyyn.

3.1 Urakkatiedot

Rakentamiseen liittyvän tiedonantovelvollisuuden mukaan rakennustyön tilaajan tulee ilmoittaa tietoja tilaamistaan urakoista ja urakoitsijoista. Tiedot on annettava sähköisesti Verohallinnolle kuukausittain ja niiden täytyy olla annettuina viimeistään kohdekuukautta toiseksi seuraavan kuukauden viidentenä päivänä. Tiedot voi antaa joko suomi.fi-palvelussa tai ilmoitin.fi-palvelun kautta. Palveluihin tunnistaudutaan Katso-tunnisteella, jos ilmoitetaan tietoja yrityksen tai yhteisön puolesta. Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi käyttää tunnistautumiseen myös verkkopankkitunnuksia tai sirullista henkilökorttia. (Verohallinto 2014.)

3.1.1 Urakkatiedoista tiedonantovelvolliset

Urakkatiedoista tiedonantovelvollinen on rakentamispalvelua tilaava taho. Tilaavana tahona voi toimia rakennuttaja, pääurakoitsija, sivu- tai aliurakoitsija. Rakennustyön tilaajana rakennuttaja on aina tiedonantovelvollinen tilaaja tilaamistaan urakoista. Alihankintaketjuissa aliurakoitsijat ovat tiedonantovelvollisia käyttäessään aliurakoitsijaa. Tiedonantovelvollisuus koskee urakoita, joista aliurakoitsija on tehnyt sopimuksen oman aliurakoitsijansa kanssa. (Verohallinto 2014.)

Rakennustyön tilaajana on monesti yritys, mutta ilmoitusvelvollisuus koskee myös valtiota, kuntia, seurakuntia, kunta- tai seurakuntayhtymiä, Ahvenanmaan maakuntaa, uskonnollisia yhdyskuntia, yhdistyksiä, yhteisetuusia ja säätiöitä, kuten myös muita julkisoikeudellisia yhdyskuntia. Luonnollista henkilöä ilmoitusvelvollisuus koskee silloin, kun tilattu rakentamispalvelu liittyy luonnollisen henkilön harjoittamaan yritystoimintaan. (Verohallinto 2014.)

Urakkatietojen tiedonantovelvollisuutta sinänsä ei voi siirtää toiselle taholle, mutta siihen liittyvät tehtävät voi. Yritys voi esimerkiksi sopia konsulttiyhtiön kanssa, että konsulttiyhtiö hoitaa tiedonantovelvollisuuteen liittyvät tehtävät tai asunto-osakeyhtiö voi sopia, että isännöitsijä hoitaa velvollisuuden täyttämiseen liittyvät tehtävät. Loppujen lopuksi tiedonantovelvollisuuden täyttymisestä on kuitenkin vastuussa tilaaja itse. (Verohallinto 2014.)

3.1.2 Työt, joista urakkatiedot tulee antaa

Urakkatietoja annetaan arvonlisäverolaissa tarkoitetuista rakentamispalveluista. Tällaisia rakentamispalveluita ovat arvonlisäverolain 31.3 § 1 kohdan mukaan kiinteistöön kohdistuvat rakennus- ja korjaustyöt sekä tällaisten töiden yhteydessä asennettujen tavaroiden luovuttaminen. Näiden lisäksi tiedonantovelvollisuus koskee myös rakennustelineiden pystytys- ja purkutöitä ja työvoiman vuokrausta rakentamispalvelua tai rakennustelineiden pystytys- tai purkutöitä varten, vaikka niitä ei arvonlisäverolain mukaan rakentamispalveluiksi luetakaan. Rakentamisesta puhuttaessa on syytä muistaa, että rakentaminen voi olla talonrakentamista tai maa- ja vesirakentamista sekä erikoistunutta rakentamista. Näin ollen rakentamispalvelu voi kohdistua rakennukseen tai kiinteistön maa- tai vesialueeseen. (Verohallinto 2014.)

Rakentamispalveluihin katsotaan kuuluvaksi myös kunnossapitotyöt, jotka kohdistuvat kiinteistöön. Tällaisia töitä ovat erilaiset korjaustyöt, joilla esimerkiksi rakennuksen kunto pyritään säilyttämään. Lisäksi kiinteistöä palvelevien laitteiden, kuten hissien, korjaus- ja huoltotyöt lasketaan rakentamispalveluiksi. (Verohallinto 2014.)

3.1.3 Urakkatietojen ilmoittamisen alaraja

Verohallinnolla on lain suoma mahdollisuus rajoittaa tietojen antamista tilanteissa, joissa tietojen verovalvonnallinen merkitys on vähäinen. Verohallinto onkin päättänyt, että urakkatiedoissa ilmoittamisen arvonlisäveroton alaraja on 15 000 euroa. Näin ollen tietoja ei tarvitse ilmoittaa Verohallintoon, jos sopimuksen arvonlisäveroton hinta ei ylitä

15 000 euroa. Jos raja-arvo ylittyy työn suorittamisen aikana, alkaa tiedonantovelvollisuus siitä kuukaudesta, jolloin raja-arvon tiedetään ylittyvän. (Verohallinto 2014.)

Kun raja-arvoa lasketaan, pidetään yhtenä sopimuksena kutakin erillistä rakentamispalvelusta tehtyä tilausta, josta maksettava suorite määräytyy tapauskohtaisesti. Eli tavallisesti kukin tilaus on oma kokonaisuutensa ja sitä tarkastellaan itsenäisesti. Kuitenkin, jos rakennustyön tilaajalle tehty työ perustuu useisiin peräkkäisiin ja keskeytymättömiin tai lyhyin keskeytyksin jatkuviin sopimuksiin, pidetään työtä raja-arvoa laskettaessa yhtenä sopimuksena. Samoin, jos jo tilausta tehdessä tiedetään, että samalta urakoitsijalta tullaan tilaamaan samaan kohteeseen useita peräkkäisiä työsuorituksia, on näitä tilauksia pidettävä pääsääntöisesti yhtenä sopimuksena. Myös siinä tapauksessa, että havaitaan sopimuksia keinotekoisesti pilkotun, jotta tiedonantovelvollisuudelta vältyttäisiin, voi Verohallinto raja-arvoa laskettaessa pitää sopimuksia yhtenä tilauksena. Jos urakan edetessä sovitaan työstä, joka liittyy jo alkuperäiseen työhön, katsotaan nämä työt kuuluvaksi samaan sopimukseen ja niitä käsitellään yhtenä sopimuksena. Näin voi käydä esimerkiksi alkuperäisen työn laajetessa ennalta-arvaamattomasti. (Verohallinto 2014.)

3.1.4 Annettavat urakkatiedot

Ensimmäisenä urakkatietona ilmoitetaan ilmoituksen tyyppi ja kohde. Ilmoitus voi olla perus-, korjaus-, tai poistoilmoitus. Perusilmoituksesta on kyse silloin, kun tietoja ilmoitetaan kyseiseltä kaudelta ensimmäisen kerran. Perusilmoituksella voidaan ilmoittaa ilmoittajan kaikkien työmaiden tiedot tai tiedot voi ilmoittaa hajautetusti jokaiselta työmaalta erikseen. Perusilmoituksen antaessaan ilmoittaja saa ilmoitustunnuksen, jota ilmoittajan on käytettävä, jos hän haluaa korjata ilmoituksen tietoja tai poistaa ilmoituksen kokonaan. Korjausilmoituksen ilmoittaja antaa silloin, jos hän haluaa korjata jo antamansa ilmoitusta. Korjausilmoituksessa on ilmoitettava kaikki tiedot uudelleen ja se korvaa aiemmin annetun ilmoituksen. Korjausilmoitusta ei pysty antamaan, jollei ilmoittajalla ole aiemmin annetun perusilmoituksen ilmoitustunnistetta. Jos ilmoittaja haluaa kokonaan poistaa aiemmin antamansa ilmoituksen, on kyse poistoilmoituksesta. Poistoilmoitusta ei voi antaa ilman annetun perusilmoituksen ilmoitustunnusta. (Verohallinto 2014.)

Ilmoituksen tyypin lisäksi on ilmoitettava ilmoituksen kohdevuosi- ja kuukausi. Kohdevuodeksi merkitään se vuosi, jolta tietoja annetaan, samoin kuin kohdekuukaudeksi merkitään se kuukausi, jota annettavat tiedot koskevat. Tietoja ei pysty ilmoittamaan etukäteen, vaan esimerkiksi maaliskuun tiedot voi ilmoittaa oikea-aikaisena 1.3.-5.5. välisenä aikana. (Verohallinto 2014.)

Ilmoituksen tyypin ja kohteen lisäksi ilmoitetaan tiedonantovelvollisen tiedot. Tiedonantovelvolliseksi merkitään aina urakasta tosiasiallisesti tiedonantovelvollinen taho, vaikka tiedot antaisikin valtuutettu tietojen antaja. Valtuutettu tietojen antaja, joka voi olla esimerkiksi tilitoimisto, tulee Verohallinnon tietoon Katso- tunnisteiden kautta, joten sitä ei merkitä missään tapauksessa tiedonantovelvolliseksi. Tiedonantovelvollisesta ilmoitetaan tunnuksen tyyppi eli onko tunnus suomalainen vai ulkomainen. Ilmoittajan ollessa kotimainen yhteisö, ei tietoja voi ilmoittaa ilman y-tunnusta. Näin ollen yhteisön on haettava y-tunnus, jos se on tiedonantovelvollinen. Jos tiedonantovelvollisella ei ole y-tunnusta, annetaan ulkomainen tunnus ja kerrotaan sen tyyppi. Ulkomainen tunnus ensisijaisuusjärjestyksessä voi olla arvonlisäverotunniste eli VAT-numero, ulkomaista kaupparekisterimerkintää vastaava numero, ulkomailla verotuksessa käytetty numero eli TTN tai ulkomainen henkilötunnus. Lisäksi valitaan listasta tiedonantovelvollisen kotivaltio. Jos kotivaltiota ei löydy listasta, tulee se kirjoittaa erilliseen kohtaan lomakkeella. Tiedonantovelvollisen tietojen jälkeen ilmoitetaan vielä tiedonantovelvollisen yhteystietojen tiedot eli nimi, puhelinnumero ja sähköposti. (Verohallinto 2014.)

Tiedonantovelvollisen tietojen ilmoittamisen jälkeen ilmoitetaan työmaan tiedot. Verohallinto suosittelee työmaasta annettavan sen identifioiva kohdenumero, joka voi olla esimerkiksi ulkopuolisen palveluntarjoajan palvelussaan muodostama numero tai pää toteuttajan työmaanumero. Jos näitä numeroita ei ole käytössä, tulee tiedonantovelvollisen ilmoittaa työmaan osoite ja kunta. Työmaan ositteen puuttuessa on mahdollista antaa vapaamuotoinen selvitys työmaan kohteesta. Vapaamuotoinen selvitys voi olla esimerkiksi alue, jolla työmaa sijaitsee tai työmaan nimi. Lisäksi ilmoitetaan onko työmaalla ollut toimintaa kohdekuukautena. Jos työmaalla ei ole ollut toimintaa ilmoituksen kohdekuukautena, valitaan tilapäisesti keskeytynyt- kohta. (Verohallinto 2014.)

Myös urakanantajasta, eli siitä, keneltä tiedonantovelvollinen itse on saanut urakan, tulee ilmoittaa tietoja. Jos tiedonantovelvollinen tilaaja ei toimi kenenkään aliurakoitsijana, tämä kohta jätetään tyhjäksi. Tapauksissa, joissa tiedonantovelvollinen toimii aliurakoitsijana, ilmoittaa tiedonantovelvollinen kuka häneltä on tilannut rakennustyön. Rakennustyön tilaajasta ilmoitetaan nimi ja suomalainen y-tunnus tai ulkomainen tunnus ja kotivaltio. (Verohallinto 2014.)

Urakoitsijan tietoina ilmoitetaan tiedot siitä urakoitsijasta, jolta rakentamispalvelu on tilattu. Urakoitsijan tietoja ilmoitettaessa on ensin ilmoitettava toimeksiannon laji. Toimeksianto voi olla lajiltaan urakointi, työvoiman vuokraus tai jatkuvaluonteinen kunnossapitotyö, joka tarkoittaa kunnossapitotyötä, jolla ei ole tarkkaa loppumisaikaa. Toimeksiannon lajin lisäksi tiedonantovelvollisen tulee ilmoittaa urakoitsijan nimi ja y-tunnus tai henkilötunnus. Jos urakoitsijalla ei ole suomalaista y-tunnusta, ilmoitetaan urakoitsijan ulkomainen tunnus, joka voi ensisijaisuusjärjestyksessä olla arvonlisäverotunniste eli VAT- numero, ulkomainen kaupparekisterimerkintää vastaava tunnus, ulkomailla verotuksessa käytetty TIN- tunnus tai ulkomainen henkilötunnus. Urakoitsijan kotivaltio ja osoite on myös ilmoitettava. Jos urakoitsija on ulkomaalainen, tulee ilmoittaa osoite Suomessa. Lisäksi urakoitsijan tietoina on annettava urakoitsijan yhteyshenkilön nimi ja puhelinnumero. Urakoitsijan tietoina kerrotaan myös, onko urakoitsija työskennellyt työmaalla ilmoituksen kohdekuukautena, vai onko toiminta ollut tilapäisesti keskeytynyt. (Verohallinto 2014.)

Urakan tietoina tulee ilmoittaa, onko urakassa sovellettu käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta. Urakasta tulee ilmoittaa urakan laskutettu määrä kohdekuukauden aikana. Kohdekuukausi on se kuukausi, jolloin urakka on suoritettu. Jos urakka maksetaan osasuorituksina, ilmoitetaan aina kyseisen kuukauden, eli kohdekuukauden, aikana maksetut suoritukset. Jos urakka laskutetaan kokoanisuuudessaan vasta työn suorittamisen jälkeen, voi ilmoittaja käyttää kohdekuukautena sitä kuukautta, jolloin häntä on laskutettu. Tällöin siis laskun päiväys määrää ilmoituksen kohdekuukauden. Jos rakennustyön tilaaja on pieni kirjanpitovelvollinen, joka kirjaa tapahtumat maksuperusteisesti, käytetään kohdekuukautena sitä kuukautta, jolloin lasku on maksettu, riippumatta siitä, koska urakka on suoritettu. Myös urakasta ennen sen aloittamista maksetut mahdolliset

ennakkomaksut on ilmoitettava. Laskutettu ja maksettu määrä ilmoitetaan aina ilman arvonlisäveroa samoin kuin koko urakkasumma. Lisäksi urakasta ilmoitetaan sopimuksen mukainen aloituspäivämäärä ja urakan loppupäivämäärä, jos se on tiedossa. Jos loppupäivämäärä ei ole tiedossa, siitä annetaan arvio. Jos kyseessä on jatkuvaluonteinen kunnossapitotyö, ei urakan loppupäivämäärää tarvitse merkitä. Jos työmaalla työskentelee vuokratyövoimaa, on urakan tiedoissa ilmoitettava myös se, koska ensimmäinen vuokratyöntekijä aloitti työskentelyn rakennustyömaalla. (Verohallinto 2014.)

3.2 Työntekijätiedot

Urakoiden ja urakoitsijoiden tietojen lisäksi rakennusalan tiedonantovelvollisuuden mukaan myös rakennustyömaan työntekijätiedot on ilmoitettava. Tiedot ilmoitetaan Verohallinnolle kuukausittain sähköisesti suomi.fi-palvelussa tai ilmoitin.fi-palvelussa. Yrityksen tai yhteisön tietoja ilmoitettaessa on käytettävä Katso-tunnistetta. Alkutuottaja tai yksityinen elinkeinonharjoittaja voi käyttää palveluihin tunnistautumiseen myös verkkopankkitunnuksia tai sirullista henkilökorttia. Tiedot on ilmoitettava Verohallinnolle viimeistään kohdekuukautta toiseksi seuraavan kuukauden viidentenä päivänä. (Verohallinto 2014.)

3.2.1 Työntekijätietojen tiedonantovelvollisuuden määräytyminen

Rakennustyömaan työntekijätiedoista on tiedonantovelvollinen rakennustyömaan pää toteuttaja. Pää toteuttajan tehtävänä on antaa työntekijätiedot omista työntekijöistään, muiden urakoitsijoiden työntekijöistä sekä itsenäisistä työnsuorittajista ja vuokratyöntekijöistä. Valtioneuvoston asetuksen 205/2009 2 § 4 kohdan mukaan päätoteuttaja on rakennuttajan nimeämä pääurakoitsija tai pääasiallista määräysvaltaa rakennustyömaalla käyttävä työnantaja. Jos näistä kumpaakaan ei ole, katsotaan rakennuttaja itse silloin päätoteuttajaksi ja siten tiedonantovelvolliseksi. Pää toteuttajan lopettaessa työnsä rakennustyömaalla ennen koko työmaan valmistumista on rakennuttajan nimettävä uusi päätoteuttaja. Rakennuttajalla on myös mahdollisuus sopia päätoteuttajan kanssa siitä, että päätoteuttaja hoitaa tiedonantovelvollisuuteen liittyvät velvoitteet koko työmaan keston ajan, vaikka päätoteuttajan työt rakennustyömaalla loppuisivatkin ennen koko työmaan loppumista. Jos päätoteuttaja lopettaa työnsä rakennustyömaalla ennen koko

työmaan valmistumista, eikä jatka päätoteuttajan asemassa koko työmaan päättymiseen saakka, tai jos uutta päätoteuttajaa ei nimetä, on tiedonantovelvollisuus rakennuttajan itsensä vastuulla. (Verohallinto 2014.)

Tiedonantovelvollisuus koskee yhteisellä rakennustyömaalla työskenteleviä työntekijöitä. Yhteinen rakennustyömaa määritellään valtioneuvoston asetuksen 205/2009 2§ 1 kohdan mukaan työpaikaksi, jossa on yhtä aikaa tai peräkkäin useampi kuin yksi työnantaja tai itsenäinen työnsuorittaja ja jolla tehdään asetuksen soveltamisalan mukaista työtä. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat rakennuksien ja rakennelmien uudis- ja korjausrakentaminen sekä kunnossapito, näihin liittyvät asennustyöt ja purkaminen. Soveltamisalaa ovat myös rakentamista tai rakennushanketta koskevat suunnittelu- ja valmistelutyöt. Yhteiseen rakennustyömaahan ei katsota kuuluvaksi henkilöitä, jotka vain kuljettavat tavaraa työmaalle, tekevät prosessin käynnissä pitämiseen liittyviä kunnossapitotöitä, tai ovat vierailijoita tai viranomaisia. (Verohallinto 2014.)

Työntekijätiedoista ja urakkatiedoista puhuttaessa on syytä ottaa huomioon, että ne määräytyvät eri tavalla. Urakkatiedot on annettava, jos kyseessä on arvonlisäverolaissa määritelty rakentamispalvelu tai rakennustelineiden pystytys- tai purkutyö. Työntekijätiedot sen sijaan on annettava, jos kyseessä on yhteinen rakennustyömaa. Lisäksi työntekijätiedot annetaan kaikista henkilöistä, jotka työskentelevät rakennustyömaalla, vaikka he eivät varsinaisia rakennustöitä tekisikään. Urakkatietojen antamisvelvollisuus ei välttämättä tarkoita, että myös työntekijätietoja on annettava. Toisaalta on myös mahdollista, että syntyy velvollisuus antaa työntekijätietoja, mutta ei urakkatietoja. (Verohallinto 2014.)

Kuten urakkatiedoissa, myös työntekijätiedoissa Verohallinto on määrännyt ilmoittamiselle alarajan. Jos työmaahankkeen kokonaisarvo ilman arvonlisäveroa ei ylitä 15 000 euroa, ei tietoja tarvitse ilmoittaa. Kokonaisarvoa laskettaessa ei oteta huomioon rakennuttajan oman työvoiman palkkoja, vaan siihen lasketaan vain ulkopuolisilta tilattujen suoritusten arvo. Raja-arvon ylittyessä on päätoteuttajan ilmoitettava siitä muille työmaalla oleville työnantajille, jotta he osaavat antaa omien työntekijöidensä tiedot

päätoteuttajalle. Jos raja-arvo ylittyy vasta kesken työtä, alkaa ilmoitusvelvollisuus siitä kuukaudesta, jolloin sen tiedetään ylittyvän. (Verohallinto 2014.)

3.2.2 Annettavat työntekijätiedot

Työntekijätietoja ilmoitettaessa on ensin ilmoitettava yleiset tiedot. Näitä ovat ilmoituksen tyyppi, kohdevuosi ja kohdekuukausi. Ilmoitus voi olla joko perusilmoitus, korjausilmoitus tai poistoilmoitus. Perusilmoituksesta on kyse silloin, kun tietoja ilmoitetaan asianomaiselta kaudelta ensimmäisen kerran. Perusilmoituksen antaessaan ilmoittaja saa Verohallinnolta ilmoitustunnuksen, jonka avulla hän voi korjata ilmoituksen tietoja tai poistaa ilmoituksen kokonaan. Korjausilmoitus on ilmoitus, joka annetaan silloin, jos perusilmoituksen tiedoissa on jotakin korjattavaa. Korjausilmoitus ei voi antaa ilman perusilmoituksen ilmoitustunnistetta. Korjausilmoitus korvaa aiemmin lähetetyn ilmoituksen, joten siinä on annettava uudelleen myös ne tiedot, jotka eivät vaadi korjausta. Jos ilmoittaja haluaa poistaa aiemmin lähettämänsä ilmoituksen, antaa hän poistoilmoituksen. Se poistaa kaikki annetut kohdekauden tiedot. Poistoilmoituksen antamiseen vaaditaan kohdekuukaudelle aiemmin annetun ilmoituksen ilmoitustunniste. Ilmoituksen kohdekuukausi on se kuukausi, jolta tietoja annetaan. Samoin kohdevuosi on se vuosi, jolta tietoja annetaan. (Verohallinto 2014.)

Tiedonantovelvollisesta on ilmoitettava nimi ja y-tunnus tai henkilötunnus. Jos tiedonantovelvollisella ei ole suomalaista tunnusta annetaan ulkomainen tunniste, joka voi ensisijaisuusjärjestyksessä olla arvonnäköverotunniste eli VAT-numero, ulkomainen kaupparekisterimerkintää vastaava tunniste, ulkomailla verotuksessa käytetty TIN-numero, tai ulkomainen henkilötunnus. Lisäksi on ilmoitettava tiedonantovelvollisen kotivaltio ja osoite Suomessa sekä ulkomailla, jos tiedonantovelvollinen on ulkomaalainen. Yhteyshenkilö on myös nimettävä ja ilmoitettava hänen puhelinnumeronsa, sähköpostiosoitteensa ja osoitteensa Suomessa. Huomioitavaa on, että tiedonantovelvolliseksi merkitään aina tosiasiallisesti tiedonantovelvollinen taho, vaikka tiedot antaisikin valtuutettu tietojen antaja, kuten konsulttiyhtiö. (Verohallinto 2014.)

Työmaan tietoina on ilmoitettava työmaan identifioiva numero, jos sellainen on olemassa. Identifioiva numero voi olla palveluntarjoajan palvelussaan muodostama nume-

ro tai päätoteuttajan työmaanumero. Jos kumpaakaan numeroa ei ole käytössä, voidaan käyttää tilaajan omaa työmaan numeroa. Työmaasta on ilmoitettava myös sen osoite ja kunta. Osoitteen puuttuessa voidaan antaa vapaamuotoinen selvitys, kuten alue tai työmaan nimi. Lisäksi on ilmoitettava, koska työskentely työmaalla on alkanut ja koska työskentelyn arvioidaan loppuvan. Jos työmaalla ei ole ollut toimintaa kohdekuukaute-na ilmoitetaan, että toiminta on tilapäisesti keskeytynyt. (Verohallinto 2014.)

Työnantajasta eli siitä, kuka maksaa työntekijän palkan on ilmoitettava nimi ja suomalainen y-tunnus tai henkilötunnus. Suomalaisen tunnuksen puuttuessa annetaan ulkomainen tunnus, joka voi ensisijaisuusjärjestyksessä olla arvonlisäveronumero eli VAT-numero, ulkomainen kaupparekisterimerkintää vastaava tunnus, ulkomailla verotuksessa käytetty TIN-numero tai ulkomainen henkilötunnus. Myös työnantajan kotivaltio on ilmoitettava. Lisäksi ilmoitetaan työnantajan edustajan yhteystiedot eli nimi, puhelinnumero ja osoite. Jos työnantajalle ei ole asetettu edustajaa, ilmoitetaan työnantajan osoite. (Verohallinto 2014.)

Jos tiedonantovelvollisella on ollut käytössä vuokratyöntekijöitä, on ilmoitettava vuokratyönteettäjän kotivaltio ja tunnus, joka voi olla suomalainen y-tunnus tai henkilötunnus tai ulkomainen tunnus. Varsinaisia työntekijätietoja ilmoitettaessa on ensin ilmoitettava, onko työnantajalta saatu työntekijätiedot. Jos tiedot on saatu vain osittain, tai ei lainkaan, on työnantajan tekemä laiminlyönti ilmoitettava Verohallinnolle. Työnantajan antaessa työntekijätiedot asianmukaisesti päätoteuttajalle tai rakennuttajalle ilmoitetaan työntekijän henkilötunnus. Vaihtoehtoisesti on mahdollista ilmoittaa työntekijän veronumero ja syntymäaika, mutta Verohallinnon suositus on, että ilmoituksessa käytetään henkilötunnusta. Lisäksi on ilmoitettava työntekijän nimi ja puhelinnumero sekä osoitetiedot kotimaassa. Mikäli työntekijä on ulkomaalainen, on ilmoitettava osoitetiedot sekä kotimaassa, että Suomessa. Jos työntekijä on ulkomaalainen, on ilmoitettava sosiaalivaikuttamista koskevat tiedot eli se, onko työntekijällä A1-, E101-, tai E102-todistus, jonka mukaan hän kuuluu vieraan valtion sosiaaliturvan piiriin. Jos todistusta ei ole tai työntekijä työskentelee Suomessa yli neljä kuukautta, kuuluu hän Suomen sosiaaliturvan piiriin. Työntekijästä on myös ilmoitettava se, milloin hän on aloittanut työt työmaalla, ja milloin työskentely loppuu. Työskentelyaika ilmoitetaan tosiasialliselta työskentely-

ajalta riippumatta siitä, milloin työntekijän palkka maksetaan. Vapaaehtoisena tietona tiedonantovelvollinen voi ilmoittaa työntekijän työpäivät sekä tehdyt työtunnit kohdekuukauden aikana. (Verohallinto 2014.)

3.3 Kotitalous rakennuttajana

Rakennusalan tiedonantovelvollisuus koskee myös kotitalouksia, mutta rajoitetusti. Kotitalouksien ei tarvitse ilmoittaa Verohallintoon muita kuin rakennusluvan alaisia töitä. Jos rakennustyö ei ole vaatinut rakennuslupaa, tietoja ei tarvitse ilmoittaa Verohallintoon. Rakennusluvan myöntää aina kunnan rakennusvalvontaviranomainen ja rakennusluvan alaiset työt vaihtelevat kunnittain. Näin ollen rakennusluvan alaisista töistä on mahdotonta antaa kattavaa listaa. (Verohallinto 2014.)

Kotitalouksien ilmoitusvelvollisuus syntyy aina, kun rakennustyö tarvitsee rakennusluvan. Tietojen antamiselle ei siis ole olemassa euromääräistä alarajaa. Tiedot on ilmoitettava myös siinä tapauksessa, että työstä ei ole maksettu mitään korvausta. Rakennusluvan alaiset työt on ilmoitettava Verohallinnolle pääsääntöisesti vain kerran ennen loppukatselmusta. Loppukatselmuksessa kotitalouden on esitettävä Verohallinnon antama todistus siitä, että tiedot on asianmukaisesti ilmoitettu ja tiedonantovelvollisuus täytetty. (Verohallinto 2014.)

Rakennuttajan tulee ilmoittaa Verohallinnolle omat yhteystietonsa, joita ovat nimi, osoite, henkilötunnus, valtio, sähköpostiosite ja puhelinnumero. Omien yhteystietojensa lisäksi kotitalouden tulee ilmoittaa Verohallinnolle rakennuskohteen kiinteistötunnus tai asunto-osakeyhtiön y-tunnus ja nimi sekä osoite. Lisäksi on ilmoitettava, onko kyseessä ollut korjausrakentaminen vai uudisrakentaminen. Jos kotitalous on tilannut rakennustyön yritykseltä, tulee ilmoittaa yrityksen yksilöintitiedot. Yrityksen yksilöintitiedot ovat yrityksen nimi, y-, henkilö-, tai ulkomainen tunnus, osoite ja valtio. Näiden lisäksi ilmoitetaan yritykselle maksettu suorituksen määrä ilman arvonlisäveroa sekä rakennustyön alku- ja loppupäivämäärä. Tiedot ilmoitetaan jokaisesta yrityksestä erikseen. (Verohallinto 2014.)

Jos kotitalous on palkannut itse työntekijän, ilmoitetaan työntekijän yksilöintitiedot, jotka ovat työntekijän nimi, henkilö- tai ulkomainen tunnus, osoite, valtio ja sähköpostiosoite tai puhelinnumero. Lisäksi tulee ilmoittaa työntekijän työskentelyaika ja hänelle maksetun suorituksen määrä. Jos kyseessä on ollut talkootyö, tai työstä ei ole maksettu suorituksia, riittävät rakennuskohteen tiedot ja tieto siitä, että palkkoja tai suorituksia ei ole maksettu. (Verohallinto 2014.)

Kotitalous voi antaa tiedot Verohallinnolle, joko sähköisesti verkkolomakkeella tai paperilomakkeella. Sähköisesti tiedot voi antaa verkkolomakkeella suomi.fi- palvelussa. Sähköinen tietojen anto edellyttää tunnistautumista palveluun, minkä voi tehdä joko pankkitunnuksilla tai sirullisella henkilökortilla. (Verohallinto 2014.)

3.4 Urakka- tai työntekijätietojen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti

Lain verotusmenettelystä 18.12.1995/1558 mukaan tiedonantovelvolliselle, joka ei täytä tiedonantovelvollisuuttaan voidaan määrätä enintään 15 000 euron suuruinen laiminlyöntimaksu. Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä myös siinä tapauksessa, että tiedot ilmoitetaan väärällä välineellä. Laiminlyöntimaksu määrätään ilmoituskohtaisesti ja sitä määrätessä otetaan huomioon annettavien tietojen määrä. Laiminlyöntimaksu määräytyy täysin sadoin euroin, joten alimmillaan se on 100 euroa. Laiminlyöntimaksulle on kolme eri porrasta, 2 000, 5 000 ja 15 000 euroa. Korkeintaan 2 000 euron suuruisen maksun voi saada siinä tapauksessa, että ilmoituksessa, muussa tiedossa tai asiakirjassa on vähäinen puutteellisuus tai jokin edellä mainituista on annettu myöhässä ilman hyväksyttävää syytä. Myös tietojen antaminen muulla kuin Verohallinnon määräämällä tavalla voi johtaa korkeintaan 2 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksuun. (Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.)

Suurimmillaan 5 000 euron laiminlyöntimaksu voidaan määrätä lain verotusmenettelystä mukaan siinä tapauksessa, että annettu ilmoitus, muu tieto tai asiakirja on olennaisesti virheellinen tai siinä on puutteita. Lisäksi tietojen antaminen vasta kehotuksen jälkeen voi johtaa maksimissaan 5 000 euron laiminlyöntimaksuun. Enintään 15 000 euron laiminlyöntimaksun voi tiedonantovelvollinen saada, jos hän on antanut olennaisesti väärän ilmoituksen joko tahallaan tai törkeän huolimattomuuden seurauksena. Myös se,

että tiedonantovelvollinen jättää ilmoituksen kokonaan antamatta voi johtaa suurimmillaan 15 000 euron suuruiseen laiminlyöntimaksuun. Laiminlyöntimaksu koskee sekä yrityksiä ja yhteisöjä että luonnollisia henkilöitä riippumatta siitä, onko kyseessä rakentaminen elinkeinotoimintaa tai yksityistä käyttöä varten. (Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.)

4 Oppaan laatiminen

Tässä luvussa kerrotaan oppaan rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta laatimisesta. Ensimmäisessä alaluvussa kerrotaan oppaan laatimisen lähtötilanteesta ja oppaan tavoitteista. Toisessa alaluvussa kerrotaan oppaan toteutuksesta vaihe vaiheelta.

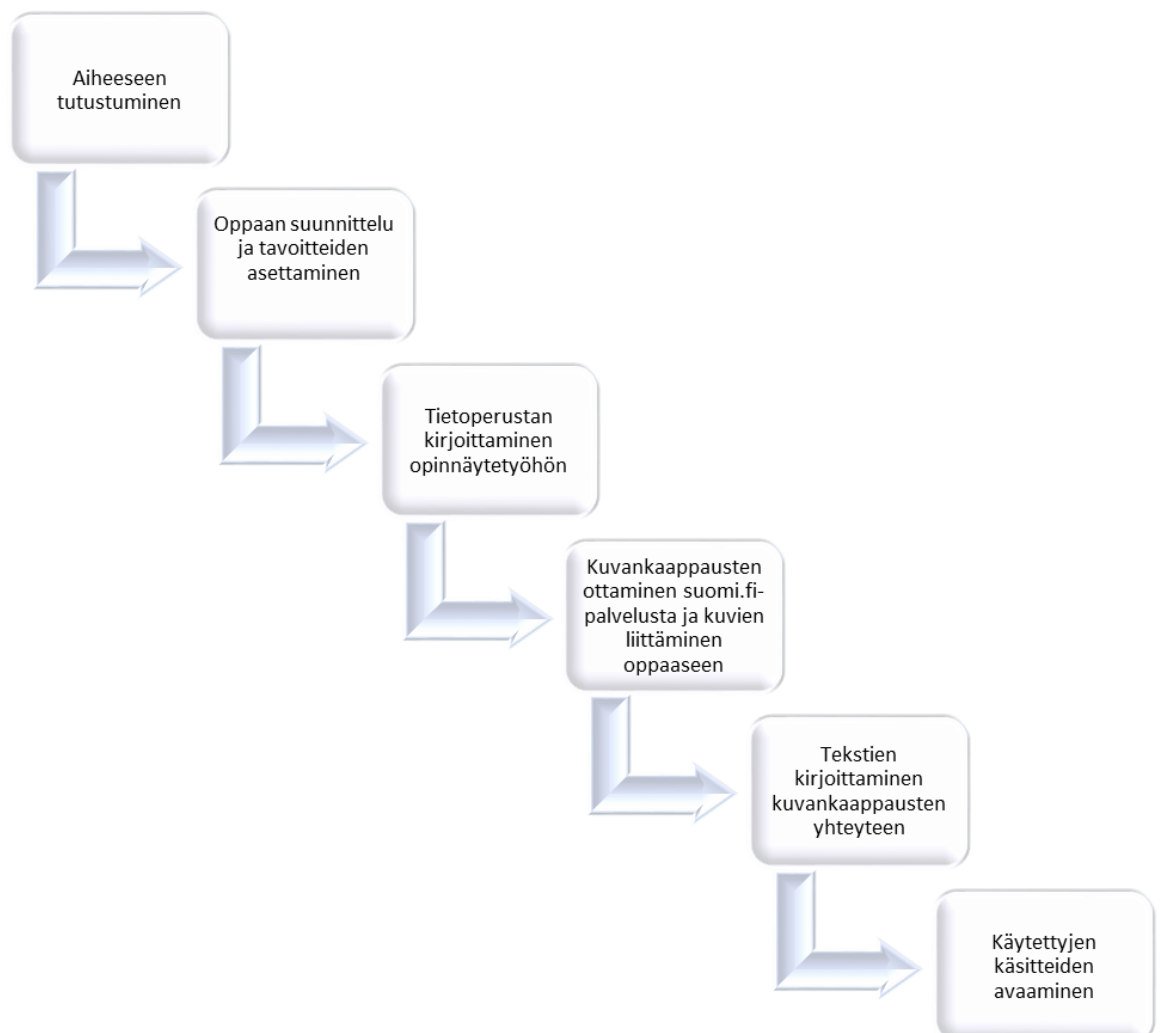
4.1 Lähtötilanne

Rakennusalan tiedonantovelvollisuus on melko uusi asia, sillä se tuli voimaan 1.7.2014. Näin ollen asiasta ei ole vielä paljoa tietoja ja kokemuksia. Monet tili- tai isännöintitoimistoissa työskentelevät henkilöt saattavat joutua työnsä puolesta tekemään rakennusalan tiedonantovelvollisuuden vaatimia ilmoituksia asiakkaidensa puolesta. He eivät kuitenkaan välttämättä tiedä, mitä tietoja on ilmoitettava ja milloin. Työssäni olen pannut merkille myös, että rakennuspalveluita suorittavat kirjanpitoasiakkaat ovat kyselleet asiasta, eivätkä he ole olleet täysin tietoisia omista velvollisuuksistaan. Näin ollen oppaalle rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille saattaisi olla tarvetta. Vaikka opas on suunnattu tili- ja isännöintitoimistoissa työskenteleville henkilöille, voi opasta käyttää myös itse ilmoituksensa tekevä yritys tai yhteisö.

Oppaan on tarkoitus olla helppokäyttöinen ja selkeämpi kuin Verohallinnon ohjeen. Oppaan ulkoasun on tarkoitus olla mahdollisimman siisti ja helppolukuinen. Oppaassa on suomi.fi- palvelusta otettujen kuvankaappausten avulla esitelty lomake, jolla tiedot annetaan. Kuvankaappauksien avulla oppaan antamia tietoja on pyritty havainnollistamaan ja näin parantamaan oppaan hyötyä. Oppaan avulla tili- tai isännöintitoimistossa työskentelevän henkilön tulisi pystyä tekemään rakennusalan tiedonantovelvollisuuden vaatimat ilmoitukset asiakkaansa puolesta. Koska oppaan tarkoitus on olla hyödyksi tili- ja isännöintitoimistoissa työskenteleville henkilöille, annetaan opas luettavaksi kahdelle tilitoimistossa työskentelevälle henkilölle. Näiden henkilöiden palautteen perusteella oppaan onnistuneisuutta voidaan arvioida.

4.2 Oppaan toteutus

Kuviossa 1 on esitetty oppaan toteutuksen vaiheet. Oppaan toteutus on aloitettu perehtymällä rakennusalan tiedonantovelvollisuuteen, minkä jälkeen opas alustavasti suunniteltiin ja sille asetettiin tavoitteet. Tavoitteiden asettamisen jälkeen opinnäytetyöhön on kirjoitettu tietoperusta rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta. Tietoperustan kirjoittamisen jälkeen oppaaseen on otettu kuvankaappaukset suomi.fi- palvelun verkkomakkeista, joilla urakka- ja työntekijätiedot ilmoitetaan. Kuvankaappausten ottamisen jälkeen opas on koostettu tietoperustan tietoihin pohjautuen kirjoittamalla kuvankaappausten yhteyteen tekstit. Viimeisimpänä oppaan alkuun on kirjoitettu avainkäsitteet, joita oppaassa on käytetty.

Kuvio 1. Oppaan toteutuksen vaiheet.

Tietoperustan ja siten oppaan tiedot on kerätty suurimmaksi osaksi Verohallinnon internetsivuilta. Kirjallisia lähteitä rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta oli hyvin vaikea löytää asian uutuuden takia. Toisaalta Verohallinnon internetsivut ovat mielestäni kuitenkin luotettavat ja turvalliset, joten niiltä on ollut hyvä kerätä tietoja.

Opas on toteutettu paperiversiona, koska silloin sitä on mielestäni helpompi käyttää ilmoitusta antaessa tai asiakasta neuvoessa. Jos opas olisi sähköisessä muodossa, joutuisi sen aina etsimään erikseen. Lisäksi ilmoitusta täytettäessä on helpompi katsoa paperiversiota kuin vaihdella tietokoneella eri ikkunoiden välillä.

Oppaan mahdolliset päivitykset riippuvat paljon Verohallinnosta. Jos Verohallinnon ohjeeseen rakentamiseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta tulee muutoksia, voisi oppaan päivitys silloin olla ajankohtaista. Muutoin oppaan päivittämiselle ei ole perusteita.

5 Pohdinta

Tässä opinnäytetyössä on selvitetty rakennusalan tiedonantovelvollisuuden perusteet rakennuttajan näkökulmasta ja annettu ohjeet velvollisuuden täyttämiseen. Opinnäytetyön seurauksena syntyi opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille. Tässä luvussa pohditaan opinnäytetyön onnistuneisuutta ja omaa oppimista opinnäytetyötä tehdessä.

5.1 Tavoitteiden saavuttaminen

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille. Opas valmistui, joten siltä osin tavoite täyttyi. Oppaan tarkoituksena on olla apuväline tili- ja isännöintitoimistoissa työskenteleville henkilöille. Oppaan tavoitteena on olla selkeämpi kuin Verohallinnon ohje. Oppaasta saatujen kommenttien perusteella opas on perusteellinen ja selkeä. Opas ei ole liian pitkä ja sen jaksoa hyvin lukea läpi, sekä asiat on esitetty järjestelmällisesti. Kollegani mukaan oppaan avulla pystyisi tekemään rakennusalan tiedonantovelvollisuuden vaatimia ilmoituksia asiakkaan puolesta. Hän oli myös sitä mieltä, että paperinen versio oppaasta toimisi paremmin käytössä kuin sähköinen versio. Toiselta kollegaltani saamieni kommenttien mukaan oppaassa olevat kuvakaappaukset sopivat hyvin oppaaseen ja tekivät siitä mielenkiintoisen lukea. Näiden kommenttien perusteella arvioituna oppaan tavoitteen voisi sanoa täyttyneen melko hyvin.

Oppaan tekemisessä suurin haaste oli lähteiden etsiminen ja niiden vähyys. Koska rakennusalan tiedonantovelvollisuus on vielä niin uusi asia, oli varsinkin kirjallisten lähteiden löytäminen melko mahdotonta. Lisäksi haasteita aiheutti töiden muodostama kiire ja kunnollisen suunnitelman puuttuminen. Haastetta toi myös se, että en ole aikaisemmin kirjoittanut minkäänlaista opasta. Oppaan tyylissä riitti pohdittavaa, kuten myös siinä, millainen opas olisi paras mahdollinen sen käyttäjälle.

Oppaan lähteinä ovat toimineet suurimmaksi osaksi Verohallinnon internetsivut, jotka mielestäni ovat soveltuva lähde tähän opinnäytetyöhön. Ne ovat luotettavat, ja niihin voisi sanoa pohjaavan kaikkien muidenkin rakennusalan tiedonantovelvollisuutta kos-

kevien julkaisujen. Näin ollen oppaan luotettavuutta voisi pitää hyvänä. Jos tekisin opinnäytetyön ja oppaan nyt uudelleen, pyytäisin haastattelua Verohallinnon työntekijältä, joka on osallistunut rakennusalan tiedonantovelvollisuutta koskevan vero-ohjeen laatimiseen. Haastattelun avulla tietoja rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta olisi voinut saada enemmän ja selkeämmin.

5.2 Itsearviointi

Opinnäytetyöprosessini aikana hankin itselleni paljon tietoa rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta. Produktia tehdessäni paransin tiedonhankintataitojani ja opin pohtimaan eri lähteiden, varsinkin internetissä olevien, luotettavuutta ja sopivuutta. Suurin kehittyminen oli kuitenkin itse asian oppiminen. Rakennusalan tiedonantovelvollisuus koskettaa monia työpaikkani kirjanpitoasiakkaita sekä isännöitäviä taloyhtiöitä, joten asian oppiminen on auttanut minua paljon työssäni. Lisäksi olen pystynyt neuvomaan työkavereitani rakennusalan tiedonantovelvollisuuden suhteen

Opinnäytetyöprosessi oli kokonaisuutena mielenkiintoinen ja melko mukava tehdä. En kuitenkaan pysynyt opinnäytetyötä tehdessäni aikataulussa, ja työn tekeminen oli haasteellista töiden muodostaman kiireen takia. Työpäivien jälkeen oli hankala löytää aikaa ja motivaatiota opinnäytetyön tekemiselle. Lisäksi minulta puuttui kunnollinen suunnitelma työn tekemiselle, mikä osaltaan vaikeutti opinnäytetyön tekoa. Minun olisi pitänyt varata enemmän aikaa opinnäytetyön tekemiseen ja ennen työn aloittamista muodostaa parempi suunnitelma opinnäytetyön eri vaiheista ja aikataulutuksesta. Tällä tavoin opinnäytetyö olisi voinut valmistua nopeammin.

Lähteet

Laki harmaan talouden selvitysyksiköstä. 21.12.2010/1207.

Laki veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä 9.12.2011/1231.

Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.

Musta tulevaisuus 2014. Harmaa talous rakennusosalalla. Luettavissa:

<http://www.mustatulevaisuus.fi/fi/ilmiot/harmaa-talous-rakennusosalalla>. Luettu: 4.12.2014.

Tomperi, S. 2013. Kehittyvä kirjanpito. Edita. Porvoo.

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 26.3.2009/205.

Valtioneuvoston kanslia 2011. Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelma.

Verohallinto 2011. Harmaa talous 2011. Luettavissa: http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Harmaan_talouden_torjunta/Tilannekuvia_harmaasta_taloudesta%2821527%29. Luettu: 12.1.2015.

Verohallinto 2012a. Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus. Luettavissa: http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Rakennusalan_kaannetty_arvonlisaverovelvollisuus/Rakennusalan_kaannetty_arvonlisaverovelv%2820031%29. Luettu: 14.10.2014

Verohallinto 2014. Rakentamiseen liittyvä tiedonantovelvollisuus. Luettavissa: <http://www.vero.fi/fi-FI>

FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2013/Rakentamiseen_liittyva_tiedonantovelvoll%2827845%29. Luettu: 23.2.2015.

Verohallinto 2012b. Veronumero - ohje rakennusalan työntekijöille ja työnantajille.

Luettavissa: <http://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Veronumero__ohje_rakennusalan_tyontekijo%2820240%29. Luettu: 14.11.2014.

Liitteet

Liite 1. Opas rakennusalan tiedonantovelvollisuudesta tili- ja isännöintitoimistoille

OPAS RAKENNUSALAN TIEDONANTOVELVOLLI- SUUDESTA TILI- JA ISÄNNÖINTITOIMISTOILLE

SISÄLLYS

<u>Johdanto</u>	1
<u>Käsitteet</u>	2
<u>Urakkatiedot</u>	3
<u>Tyyppi ja kohde</u>	4
<u>Tiedonantovelvollisen tiedot</u>	5
<u>Työmaan tiedot</u>	6
<u>Urakanantajan tiedot</u>	7
<u>Urakoitsijan tiedot</u>	7
<u>Urakan tiedot</u>	10
<u>Työntekijätiedot</u>	11
<u>Ilmoituksen tyyppi ja kohde</u>	12
<u>Tiedonantovelvollisen tiedot</u>	13
<u>Työmaan tiedot</u>	14
<u>Työnantajan tiedot</u>	15
<u>Vuokratyövoiman tiedot</u>	16
<u>Työntekijätiedot</u>	17
<u>Lähteet</u>	20

JOHDANTO

Tämä opas on tarkoitettu tili- ja isännöintitoimistossa työskenteleville henkilöille, jotka työssään tekevät ilmoituksia asiakkaidensa puolesta rakennusalan tiedonantovelvollisuuden mukaan. Oppaassa perehdytään annettaviin tietoihin yrityksien ja yhteisöjen näkökulmasta, koska nämä ovat tavallisimmin tili- ja isännöintitoimistojen asiakkaita. Opas ei siis sovellu kotitalouksien käyttöön, sillä kotitalouksien kohdalla tiedonantovelvollisuuden raja ja annettavat tiedot ovat erilaiset.

Oppaassa käsitellään ilmoitettavia tietoja, jotka rakennustyön tilaajan on tiedonantovelvollisuuden mukaan ilmoitettava urakoista, urakoitsijoista ja rakennustyömaalla työskentelevistä henkilöistä. Oppaassa kerrotaan suomi.fi - palvelun verkkolomakkeesta otettujen kuvien avulla mitä tietoja rakentamispalvelua tilanneen tahon tulee ilmoittaa tilaamistaan rakennustoista. Ensimmäisenä oppaassa kuvataan siinä käytettyjä käsitteitä. Sen jälkeen kerrotaan mitä tietoja ilmoitetaan rakennusurakasta, minkä jälkeen oppaassa kerrotaan mitä työntekijätietoja on ilmoitettava. Vaikka oppaan kuvat on otettu suomi.fi – palvelusta, sopii opas myös ilmoitin.fi – palvelua käyttäville ilmoittajille, sillä annettavat tiedot ovat kummassakin tapauksessa samat.

Jos ilmoitettavia tietoja on paljon, on silloin kätevintä käyttää ilmoitin.fi – palvelua. Pienempien tietomäärien ilmoittamiseen suomi.fi – palvelun verkkolomake on oiva väline. Ilmoitin.fi – palvelua käytettäessä tarvitaan ohjelmisto, joka muodostaa aineiston valmiiksi, sillä ilmoitin.fi – palveluun voi lähettää vain valmiita ohjelmistojen tuottamia tiedostoja. Jos tällaista ohjelmistoa ei ole käytössä, on tiedot silloin ilmoitettava verkkolomakkeella suomi.fi – palvelussa.

KÄSITTEET

Rakennuttaja on sopimussuhteessa pääurakoitsijaan oleva taho, jolle rakennustyö tehdään. Rakennuttaja on sopimussuhteessa ainoastaan pääurakoitsijaan ja mahdolliseen sivu-urakoitsijaan, ei aliurakoitsijaan.

Rakentamispalvelua on arvonlisäverolain (1501/1993) 31.3 §:n 1 kohdan mukaan kiinteistöön kohdistuva rakennus- ja korjaustyö ja lisäksi työn yhteydessä asennetun tavaran luovuttaminen. Tämän lisäksi rakennusalan tiedonantovelvollisuus koskee myös rakennustelineiden pystytys- ja purkutöitä sekä työvoiman vuokrausta rakennustelineiden purku- ja pystytystöitä tai rakentamispalvelua varten, vaikka arvonlisäverolain mukaan nämä eivät ole rakentamispalveluita.

Pääurakoitsija on urakoitsija, joka on sopimussuhteessa rakennuttajaan. Pääurakoitsijalle kuuluu työmaan johto sopimuksen mukaan. Pääurakoitsija on kaupallisten asiakirjojen mukaan nimetty pääurakoitsijaksi.

Rakennusurakalla tarkoitetaan sopimusta, jossa sopimuksen toinen osapuoli sitoutuu vastiketta vastaan rakentamaan rakennuskohteen toiselle sopijapuolelle.

Päätoteuttaja on rakennuttajan nimeämä työmaan päätoteuttaja, esimerkiksi pääurakoitsija tai työnantaja, joka pääasiallisesti käyttää määräysvaltaa työmaalla. Jos päätoteuttajaa ei ole nimetty, toimii rakennuttaja päätoteuttajana.

Lähetetyn työntekijän todistus, eli A1-, E101-, tai E102-todistus kertoo, että työntekijä kuuluu vieraan valtion sosiaaliturvan piiriin, jolloin hänestä ei tarvitse maksaa sosiaalimaksuja Suomessa.

Ulkomainen tunnus on tunnus, joka annetaan silloin, kun suomalaista tunnusta ei ole käytettävissä. Tunnus voi ensisijaisuusjärjestyksessä olla VAT-numero, ulkomainen kaupparekisterimerkintää vastaava numero, TIN-tunnus tai ulkomainen henkilötunnus.

URAKKATIEDOT

Urakkatiedot on ilmoitettava Verohallinnolle sähköisesti kuukausittain. Tiedot tulee antaa viimeistään kohdekuukaudta toiseksi seuraavan kuukauden viidentenä päivänä. Urakkatiedot on annettava siinä tapauksessa, että tilatun rakentamispalvelun arvonlisäveroton hinta on yli 15 000 euroa. Jos työmaita on useampia, ilmoitetaan jokainen työmaa erikseen.

Tili- tai isännöintitoimiston ilmoittaessa urakkatietoja asiakkaansa puolesta on toimisto valtuutettu tietojen antaja. Tietojen antamista varten tarvitaan Katso-tunniste, jolla tunnustaudutaan suomi.fi – palveluun tai ilmoitin.fi – palveluun. Ilmoitettaessa tietoja suomi.fi – palvelussa tiedot ilmoitetaan verkkolomakkeella. Ilmoitin.fi – palvelussa taas lähetetään ohjelman tuottama valmis tiedosto.

Urakkatiedoista on tiedonantovelvollinen rakentamispalvelua tilaava taho. Rakennuttajana toimiva taho on aina tiedonantovelvollinen tilaaja. Lisäksi pää-, sivu-, ja alikuraakoitsijat ovat tiedonantovelvollisia tilaamistaan rakennustöistä.

raksavalvoja.fi

TYYPPI JA KOHDE

Ilmoitus on tyypiltään perusilmoitus, jos tietoja kohdekuukaudelta ollaan ilmoittamassa ensimmäistä kertaa. Jos jo annettuja tietoja halutaan korjata, valitaan tyypiksi korjausilmoitus, joka korvaa aiemmin annetun ilmoituksen. Tietojen korjaaminen on mahdollista kohdekuukautta seuraavan 12 kuukauden ajan. Poistoilmoitus annetaan siinä tapauksessa, että kohdekuukaudelta annettu ilmoitus halutaan poistaa kokonaan.

Kohdekuukaudeksi ilmoitetaan se kuukausi, jota ilmoitus koskee. Samoin menetellään kohdevuoden kanssa. Eli, jos rakennustyö on tehty joulukuussa vuonna 2015, on kohdekuukausi joulukuu ja vuosi 2015, vaikka ilmoitus annettaisiinkin vasta helmikuussa 2016.

1. Tyyppi ja kohde

Ilmoituksen tyyppi

Ilmoitus on *

☐ Perusilmoitus

☐ Korjausilmoitus (korvaa aikaisemman ilmoituksen)

☐ Poistoilmoitus (poistaa aikaisemman ilmoituksen)

Ilmoitustunniste

Ilmoituksen kohde

Kohdevuosi *

< Valitse > ▼

Kohdekuukausi *

< Valitse > ▼

TIEDONANTOVELVOLLISEN TIEDOT

Tiedonantovelvollisesta ilmoitetaan suomalainen tai ulkomainen tunnus ja tunnuksen tyyppi, sekä tiedonantovelvollisen kotivaltio. Tiedonantovelvollisena tahona ilmoitetaan aina tosiasiallisesti tiedonannosta vastuussa oleva taho. Eli vaikka tiedot antaa valtuutettu tietojen antaja, kuten tilitoimisto, merkitään tiedonantovelvolliseksi rakennustyön tilaaja. Tunnuksen ja kotivaltion lisäksi ilmoitetaan tiedonantovelvollisen yhteyshenkilön tiedot eli nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

2. Tiedonantovelvollinen

Tiedonantovelvollisen tiedot

Tiedonantovelvollisen tunnus on *

☒ Suomalainen tunnus ☐ Ulkomainen tunnus

Suomalainen Y-tunnus tai henkilötunnus

1957588-3

Ulkomaisen tunnuksen tyyppi

< Valitse >

Ulkomainen tunnus

Kotivaltio

< Valitse >

Kotivaltion nimi

Nimi *

AKM Tili-Isännät Ay

Tiedonantovelvollisen yhteyshenkilön tiedot

Sukunimi*

Etunimi*

Puhelinnumero

Sähköpostiosoite

TYÖMAAN TIEDOT

Tiedonantovelvollisen tietojen jälkeen ilmoitetaan työmaan tiedot. Nämä ovat työmaan numero ja työmaan sijainti, eli osoite ja kunta. Työmaan identifioiva numero voi olla esimerkiksi ulkopuolisen palveluntarjoajan palvelussaan muodostama numero tai pää-toteuttajan työmaanumero. Tarkan osoitteen puuttuessa voidaan ilmoittaa vapaamuotoisesti työmaan sijainti. Lisäksi on ilmoitettava, onko työmaalla ollut toimintaa kohdekuukautena, vai onko toiminta ollut tilapäisesti keskeytynyttä. Jos toiminta on ollut kohdekuukautena keskeytynyttä, tietoja ei tarvitse ilmoittaa enempää, vaan lomake on valmis lähetettäväksi.

3. Työmaa

Työmaan tiedot

Työmaata identifioiva numero tai työmaan numero on tiedossa.*

☐ Kyllä ☐ Ei

Työmaata identifioiva numero

Työmaan numero

Työmaan lähiosoite

Työmaan sijainti

Työmaan postinumero

Työmaan postitoimipaikka

Työmaakohtainen Ei toimintaa -ilmoitus

Työmaa on kohdekuukautena käynnissä tai tilapäisesti keskeytynyt.*

☐ Käynnissä ☐ Tilapäisesti keskeytynyt

URAKANANTAJAN TIEDOT

Urakanantajasta on ilmoitettava urakanantajan nimi ja suomalainen tunnus, y-tunnus tai henkilötunnus. Jos suomalaista tunnusta ei ole, ilmoitetaan ulkomainen tunnus. Jos tiedonantovelvollinen on itse rakennuttaja, eikä siten ole saanut urakkaa miltään toiselta taholta, jätetään tämä kohta tyhjäksi.

4. Urakanantaja (taho, jolta tiedonantovelvollinen itse on saanut urakan)

Urakanantajan tiedot

Nimi

Urakanantajan tunnus on
☐ Suomalainen tunnus ☐ Ulkomainen tunnus

Suomalainen Y-tunnus tai henkilötunnus

Ulkomaisen tunnuksen tyyppi

Kotivaltio

Ulkomainen tunnus

Kotivaltion nimi

URAKOITSIJAN TIEDOT

Urakoitsijan tietoja ilmoitettaessa ilmoitetaan ensin toimeksiannon laji, joka voi olla urakointi, työvoiman vuokraus tai jatkuvaluonteinen kunnossapitotyö. Urakoitsijasta ilmoitetaan nimi ja suomalainen tunnus. Suomalaisen tunnuksen puuttuessa annetaan ulkomainen tunnus. Lisäksi ilmoitetaan urakoitsijan kotivaltio ja osoitetiedot sekä Suomessa että kotivaltiossa, jos urakoitsija on ulkomaalainen.

5. Urakoitsijat

Huom! Voit lisätä usean urakoitsijan sekä urakoitsijan urakan tiedot yksi kerrallaan alla olevalla lomakkeella.
Yhden urakoitsijan tietojen lisäämisen jälkeen paina Lisää rivi -painiketta ja tiedot siirtyvät lomakkeen alaosassa olevaan taulukkoon. Tämän jälkeen voit ilmoittaa lomakkeella toisen urakoitsijan tiedot. Lisää rivi -painiketta on painettava vaikka urakoitsijoita olisi vain yksi.

Urakoitsijan tiedot

Toimeksiannon laji *
☐ Urakointi ☐ Työvoiman vuokraus ☐ Jatkuvaluonteinen kunnossapitotyö

Nimi *

Urakoitsijan tunnus on *
☐ Suomalainen tunnus ☐ Ulkomainen tunnus

Suomalainen Y-tunnus tai henkilötunnus

Ulkomaisen tunnuksen tyyppi
< Valitse >

Kotivaltio
< Valitse >

Ulkomainen tunnus

Kotivaltion nimi

Edellä mainittujen tietojen lisäksi ilmoitetaan urakoitsijan yhteyshenkilön nimi ja puhelinnumero. Urakoitsijasta ilmoitetaan myös se, onko kyseinen urakoitsija työskennellyt työmaalla kohdekuukautena, vai onko toiminta ollut tilapäisesti keskeytynyt.

Urakoitsijan osoite kotivaltiossa **i**

Ilmoita lähiosoite tai PL sekä postinumero, postitoimipaikka ja maatunnus.

Lähiosoite

PL

c/o tarkenne

Postinumero *

Postitoimipaikka *

Maatunnus *

Maan nimi

Yhteyshenkilön sukunimi *

Yhteyshenkilön etunimi *

Yhteyshenkilön puhelinnumero *

Urakoitsijakohtainen Ei toimintaa -ilmoitus **i**

Urakoitsijan toiminta työmaalla kohdekuukautena on käynnissä tai tilapäisesti keskeytynyt *

☐ Käynnissä ☐ Tilapäisesti keskeytynyt

URAKAN TIEDOT

Urakasta tulee ilmoittaa, onko siihen sovellettu käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta. Muina tietoina annetaan urakasta laskutettu tai maksettu määrä kohdekuukautena ja urakan kokonaissumma, sekä mahdolliset ennakkomaksut. Kaikki summat tulee ilmoittaa arvonlisäverottomina. Urakasta ilmoitetaan myös urakan alkupäivämäärä ja loppupäivämäärä sen ollessa tiedossa. Jos tietoa urakan loppupäivämäärästä ei ole, annetaan arvio. Urakan ollessa jatkuvaluonteista kunnossapitotyötä ei loppupäivämäärää tarvitse ilmoittaa. Jos työmaalla käytetään vuokratyövoimaa, ilmoitetaan päivämäärä, jolloin ensimmäinen vuokratyöntekijä aloitti työskentelyn rakennustyömaalla.

Kun kaikki urakoitsijan ja urakan tiedot on täytetty lomakkeelle, painetaan lisää- rivi painiketta. Tämän jälkeen lomake on valmis lähetettäväksi.

Urakan tiedot		
Urakkaan sovelletaan käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta *		
☐ Kyllä ☐ Ei		
Ilmoita täysinä euroina urakan laskutettu tai maksettu määrä sekä urakan kokonaissumma.		
Laskutettu määrä	Maksettu määrä	Ennakkomaksu
<input type="text"/> €	<input type="text"/> €	<input type="text"/> €
Sopimuksen mukainen urakkasumma kokonaisuudessaan *		
<input type="text"/> €		
Alkupäivämäärä (pp.kk.vvvv) *	Loppupäivämäärä (pp.kk.vvvv)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Vuokratyönteettäjän antama tieto vuokratyövoiman käytön aloituksesta ⓘ		
Ensimmäinen työntekijä aloitti työskentelyn tällä työmaalla (pp.kk.vvvv)		
<input type="text"/>		
<input type="button" value="Lisää rivi"/>		
#	Nimi	Suomalainen Y-/henkilötunnus Ulkomainen tunnus
<div><div></div><div></div></div>		
<input type="button" value="Poista valittu rivi"/>		

TYÖNTEKIJÄTIEDOT

Työntekijätiedot ilmoitetaan Verohallinnolle sähköisesti kuukausittain. Ilmoittaminen tapahtuu suomi.fi – tai ilmoitin.fi – palvelussa, joihin tunnistaudutaan Katso-tunnisteella. Tiedot on ilmoitettava Verohallinnolle viimeistään kohdekuukautta toiseksi seuraavan kuukauden viidentenä päivänä.

Työntekijätiedoista tiedonantovelvollinen on rakennustyömaan päätoteuttaja. Päätoteuttajan velvollisuutena on antaa tiedot sekä omista työntekijöistään, että muiden urakoitsijoiden työntekijöistä, itsenäisistä työnsuorittajista ja vuokratyövoimasta. Tiedonantovelvollisuus koskee kaikkia rakennustyömaalla työskenteleviä henkilöitä riippumatta siitä, tekevätkö he varsinaista rakennustyötä. Jokaisen yhteisen työmaan työnantajan työntekijätiedot on ilmoitettava omalla ilmoituksella. Samoin vuokratyöntekijät ilmoitetaan omalla työntekijäilmoituksella.

Tiedonantovelvollisuus työntekijätiedoista syntyy työmaahankkeen kokonaisarvon arvonlisäverottoman hinnan ylittäessä 15 000 euroa. Summassa ei oteta huomioon rakennuttajan oman työvoiman palkkoja, vaan siihen lasketaan vain ulkopuolisilta tilattujen suoritusten arvo. Raja-arvon ylittyessä on päätoteuttajan ilmoitettava siitä muille työmaalla oleville työnantajille, jotta he antavat työntekijöidensä tiedot päätoteuttajalle. Jos raja-arvo ylittyy työn aikana, alkaa tiedonantovelvollisuus siitä kuukaudesta, jona tiedonantovelvollisuuden tiedetään ylittyvän.

ILMOITUKSEN TYYPPI JA KOHDE

Työntekijätietoja ilmoitettaessa ensimmäisenä ilmoitetaan ilmoituksen tyyppi ja kohde. Ilmoitus on tyypiltään joko perus-, korjaus-, tai poistoilmoitus. Perusilmoituksesta on kyse silloin, kun tietoja ilmoitetaan kohdekuukaudelta ensimmäisen kerran. Jos tietoja halutaan korjata, annetaan korjausilmoitus. Korjausilmoituksen antaminen on mahdollista kohdekuukautta seuraavan 12 kuukauden aikana. Poistoilmoituksesta on kyse silloin, kun jo annettu ilmoitus halutaan kokonaan poistaa.

Ilmoituksen kohteeksi merkitään se kuukausi, jolta tietoja annetaan. Samoin toimitaan kohdevuoden kanssa. Eli, jos tietoja ilmoitetaan marraskuulta 2015, on kohdekuukausi marraskuu ja kohdevuosi 2015, vaikka ilmoitus annettaisiin tammikuussa 2016.

1. Tyyppi ja kohde

Ilmoituksen tyyppi

Ilmoitus on *

☐ Perusilmoitus

☐ Korjausilmoitus (korvaa aikaisemman ilmoituksen)

☐ Poistoilmoitus (poistaa aikaisemman ilmoituksen)

Ilmoitustunniste

Ilmoituksen kohde

Kohdevuosi *

< Valitse > ▼

Kohdekuukausi *

< Valitse > ▼

TIEDONANTOVELVOLLISEN TIEDOT

Ilmoituksen tyypin ja kohteen jälkeen ilmoitetaan tiedonantovelvollisen tiedot. Tietoina on ilmoitettava tiedonantovelvollisen nimi ja y-tunnus tai henkilötunnus. Jos tiedonantovelvollisella ei ole suomalaista y-tunnusta tai henkilötunnusta, annetaan ulkomainen tunnus, ja ilmoitetaan sen tyyppi. Lisäksi ilmoitetaan tiedonantovelvollisen kotivaltio ja yhteyshenkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero. Tiedonantovelvolliseksi merkitään aina tosiasiallisesti tietojen antamisesta vastuussa oleva taho, vaikka tiedot antaisikin valtuutettu tietojen antaja kuten tilitoimisto.

2. Tiedonantovelvollinen

Tiedonantovelvollisen tiedot ⓘ	
Tiedonantovelvollisen tunnus on *	
☒ Suomalainen tunnus ☐ Ulkomainen tunnus	
Suomalainen Y-tunnus tai henkilötunnus 1957588-3	
Ulkomaisen tunnuksen tyyppi	Ulkomainen tunnus
< Valitse >	
Kotivaltio	Kotivaltion nimi
< Valitse >	
Nimi *	
AKM Tili-Isännät Ay	
Tiedonantovelvollisen yhteyshenkilön tiedot ⓘ	
Sukunimi*	Etunimi*
Puhelinnumero	Sähköpostiosoite

TYÖMAAN TIEDOT

Työmaan tietoina ilmoitetaan työmaan identifioiva numero tai päätoteuttajan työmaa-numero, jos jompikumpi näistä on tiedossa. Lisäksi on ilmoitettava työmaan osoite ja kunta sekä päivämäärä, jolloin työskentely työmaalla on alkanut ja arvio päivämäärästä, jolloin työskentely työmaalla loppuu. Työmaan osoitteen puuttuessa voidaan antaa vapaamuotoinen selvitys työmaan sijainnista. Näiden tietojen lisäksi ilmoitetaan, onko työmaalla ollut toimintaa kohdekuukautena, vai onko toiminta ollut tilapäisesti keskeytynyttä. Jos toiminta työmaalla on ollut keskeytynyttä kohdekuukautena, ei tietoja tarvitse ilmoittaa enempää, vaan lomake on valmis lähetettäväksi.

3. Työmaa

Työmaan tiedot

Työmaata identifioiva numero tai työmaan numero on tiedossa.*

☐ Kyllä ☐ Ei

Työmaata identifioiva numero

Työmaan numero

Työmaan lähiosoite

Työmaan sijainti

Työmaan postinumero

Työmaan postitoimipaikka

Työmaan alkupäivämäärä (pp.kk.vvvv)

Työmaan loppupäivämäärä (pp.kk.vvvv)

Työmaakohtainen Ei toimintaa -ilmoitus

Työmaa on kohdekuukautena käynnissä tai tilapäisesti keskeytynyt.*

☐ Käynnissä ☐ Tilapäisesti keskeytynyt

**Työmaa-
alue**

TYÖNANTAJAN TIEDOT

Työnantajasta ilmoitetaan nimi ja suomalainen y-tunnus tai henkilötunnus. Jos työnantajalla ei ole suomalaista tunnusta, ilmoitetaan ulkomainen tunnus ja sen tyyppi. Lisäksi on ilmoitettava työnantajan kotivaltio.

4. Työnantaja

Työnantajan tiedot

Nimi*

Työnantajan tunnus on*

☐ Suomalainen tunnus ☐ Ulkomainen tunnus

Suomalainen Y-tunnus tai henkilötunnus

Ulkomaisen tunnuksen tyyppi

Ulkomainen tunnus

Kotivaltio

Kotivaltion nimi

Muita työnantajaan liittyviä ilmoitettavia tietoja ovat työnantajan yhteyshenkilön tiedot, eli nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä osoite. Jos työnantajalle ei ole asetettu edustajaa, tulee ilmoittaa työnantajan osoite.

Työnantajan yhteyshenkilön tiedot ⓘ

Sukunimi*

Etunimi*

Puhelinnumero

Sähköpostiosoite

Ilmoita lähiosoite tai PL sekä postinumero, postitoimipaikka ja maatunnus.

Lähiosoite

PL

c/o tarkenne

Postinumero*

Postitoimipaikka*

Työnantajan osoite ⓘ

Ilmoita lähiosoite tai PL sekä postinumero, postitoimipaikka ja maatunnus.

Lähiosoite

PL

c/o tarkenne

Postinumero*

Postitoimipaikka*

Maatunnus*

Maan nimi

VUOKRATYÖVOIMAN TIEDOT

Vuokratyövoimasta on ilmoitettava vuokratyönteettäjän tiedot. Ilmoitettavat tiedot ovat vuokratyönteettäjän nimi ja suomalainen y-tunnus tai henkilötunnus. Jos vuokratyönteettäjällä ei ole suomalaista tunnusta, ilmoitetaan ulkomainen tunnus. Tämä kohta täytetään vain siinä tapauksessa, että työmaalla on vuokratyöntekijöitä.

5. Vuokratyövoima (täytä vain jos sinulla on vuokratyöntekijöitä)

Vuokratyönteettäjän tiedot

☐ Ilmoitan tällä ilmoituksella vuokratyöntekijöiden tiedot.

Nimi

Vuokratyönteettäjän tunnus on

☐ Suomalainen tunnus ☐ Ulkomainen tunnus

Suomalainen Y-tunnus tai henkilötunnus

Ulkomaisen tunnuksen tyyppi

Kotivaltio

Ulkomainen tunnus

Kotivaltion nimi

TYÖNTEKIJÄTIEDOT

Työntekijätiedoista ilmoitetaan ensimmäisenä se, onko työnantajalta saatu työntekijätiedot, onko ne saatu vain osittain, vai eikö niitä ole saatu lainkaan. Jos työntekijätietoja ei ole saatu lainkaan, ei tietoja voi ilmoittaa ja lomake on valmis lähetettäväksi.

6. Työntekijät

Työnantajan työntekijätiedot

Työnantajalta on saatu työntekijätiedot, työntekijätiedot puuttuvat osittain tai kokonaan.*

- ☐ Työntekijätiedot on saatu
- ☐ Kaikki työntekijätiedot puuttuvat
- ☐ Osa työntekijätiedoista puuttuu

Huom! Voit lisätä usean työntekijän tiedot yksi kerrallaan alla olevalla lomakkeella.

Yhden työntekijän tietojen lisäämisen jälkeen paina Lisää rivi -painiketta ja tiedot siirtyvät lomakkeen alaosassa olevaan taulukkoon. Tämän jälkeen voit ilmoittaa lomakkeella toisen työntekijän tiedot. Lisää rivi -painiketta on painettava vaikka työntekijöitä olisi vain yksi.

Työntekijän tiedot ilmoitetaan lomakkeelle yksi kerrallaan. Työntekijästä on ilmoitettava tunnus, joka on suomalainen henkilötunnus. Jos suomalaista henkilötunnusta ei ole, ilmoitetaan veronumero ja syntymäaika. Lisäksi ilmoitetaan työntekijän nimi ja kotivaltio sekä työntekijän puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

Työntekijän tiedot **i**

Työntekijän tunnus on *

☐ Suomalainen tunnus ☐ Veronumero ja syntymäaika

Suomalainen henkilötunnus

Veronumero

Syntymäaika (pp.kk.vvvv)

Sukunimi

Etunimi

Kotivaltio *

< Valitse > ▼

Kotivaltion nimi

Puhelinnumero

Sähköpostiosoite

Myös työntekijän osoitetiedot kotimaassa tulee ilmoittaa. Mikäli työntekijä on ulkomaalainen, ilmoitetaan osoitetiedot sekä kotivaltiossa että Suomessa.

Työntekijän osoite kotivaltiossa

Ilmoita lähiosoite, postinumero, postitoimipaikka ja maatunnus.

Lähiosoite *

c/o tarkenne

Postinumero *

Postitoimipaikka *

Maatunnus *

< Valitse > ▼

Maan nimi

Työntekijän osoite Suomessa

Ilmoita lähiosoite, postinumero ja postitoimipaikka.

Lähiosoite *

c/o tarkenne

Postinumero *

Postitoimipaikka *

Työntekijästä ilmoitetaan myös työsuhteen tiedot. Jos työntekijä on ulkomaalainen, ilmoitetaan, onko hänellä lähetetyn työntekijän todistus. Työsuhteen tietona ilmoitetaan, onko työntekijä työsuhteinen, vuokratyöntekijä, ammatinharjoittaja, harjoittelija vai talkoolainen. Lisäksi ilmoitetaan työntekijän työskentelyaika työmaalla. Jos työskentelyajan päättymisen ei ole tiedossa, ilmoitetaan arvio päättymispäivästä. Työskentelyaika ilmoitetaan tosiasialliselta työskentelyajalta, riippumatta siitä, milloin palkka maksetaan. Vapaaehtoisina tietoina voidaan ilmoittaa työntekijän työpäivät ja työtunnit.

Kun työntekijän tiedot on saatu täytettyä lomakkeelle, painetaan lisää rivi- painiketta, minkä jälkeen voidaan täyttää seuraavan työntekijän tiedot. Kun kaikkien työntekijöiden tiedot on täytetty, on lomake valmis lähetettäväksi.

Työsuhteen tiedot											
Työntekijällä on lähetetyn työntekijän todistus (E101, E102 tai A1) *											
☐ Kyllä ☐ Ei											
Työntekijä on työsuhteinen, vuokratyöntekijä, ammatinharjoittaja, harjoittelija vai talkootyötä tekevä *											
☐ Työsuhteinen											
☐ Vuokratyöntekijä											
☐ Ammatinharjoittaja tai muu vastaava											
☐ Harjoittelija											
☐ Talkootyötä tekevä											
Alkupaivamaara (pp.kk.vvvv) *	Loppupaivamaara (pp.kk.vvvv) *										
<input type="text"/>	<input type="text"/>										
Tyopaivat	Tyotunnit										
<input type="text"/>	<input type="text"/>										
<input type="button" value="Lisaa rivi"/>											
<table><thead><tr><th>#</th><th>Suomalainen henkilötunnus</th><th>Veronumero</th><th>Syntymaika</th><th>Tyosuhde</th></tr></thead><tbody><tr><td colspan="5"><div></div></td></tr></tbody></table>		#	Suomalainen henkilötunnus	Veronumero	Syntymaika	Tyosuhde	<div></div>				
#	Suomalainen henkilötunnus	Veronumero	Syntymaika	Tyosuhde							
<div></div>											
<input type="button" value="Poista valittu rivi"/>											

LÄHTEET

Suomi.fi – palvelu 2015. Asuminen ja rakentaminen. Luettavissa:

http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/palvelut_aiheittain/asuminen_ja_rakentaminen/index.html. Luettu: 23.2.2015.

Verohallinto 2014. Rakentamiseen liittyvä tiedonantovelvollisuus. Luettavissa:

<http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2013/Rakentamiseen_liittyva_tiedonantovelvoll%2827845%29](http://www.vero.fi/fi-Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2013/Rakentamiseen_liittyva_tiedonantovelvoll%2827845%29). Luettu: 23.2.2015.